

Budapest és a falu.

„Bünös Budapest“-nek nevezte el a falu a mi szegény fővárosunkat a proletárdiktatura korában. De régebben is divatban volt a vidéken szidni és kritizálni Budapest nemzetietlenségét, nemzetközi érzését, erkölestelenségét, sőt még gazdasági megbízhatatlanságát is.

Koronként egyes részletekben igazuk is volt néha a vidékieknek. Mert hisz a régi világban voltak boltok Budapesten, amelyekben rendesen az áru értékének kétszeresét is kérték. De viszont ezt is legtöbb helyen sokszor az alkudni szerető vidéki vásárlók kedvéért tették. Mert hiszen nemcsak a vidéki, hanem a budapesti vásárlók nagyrésze is, különösen a hölgyek, nem is tudnak lealkuvás nélkül vásárolni. S így a kereskedő kénytelen magasabb árat kérni az értéknél. Szóval valami nagy bizalom és barátság Budapest és a falu között sohasem volt. Pedig ez az első szabály a nemzeti egység kivívásához.

Az idei Szent István nap volt az első, amelynek politikai jelentősége volt a nemzet életében. Először találkozott hosszú idő után a vidék a fővárossal. Először látta a falu Budapestet. Most aztán láthatta, hogy még sem olyan nagyon bünös ez a Budapest.

Elsősorban is a mi székesfővárosunk nyelvben és szellemben teljesen magyarrá lett, amit a vidék térképének nemzetiségű foltjairól nem lehet elmondani. Az ország különböző részeiben vannak városok, falvak és egész járások, amelyekben a lakosság idegen nyelvű maradt, sőt szomorú igazsággal konstatálhatjuk, hogy nagyon sok helyen a megindult magyarosodás visszafejlődött épen azóta, mióta Magyarországot megcsonkították.

Ennek pedig nagyon érdekes a történelmi tanulsága. Mikor a magyar nemzetnek ezer-nyolcszázharminchattól külön törvényekben irt joga volt arra, hogy megmagyarosítsa az iskolák, templomok, bíróságok és összes hivatalok nyelvét, akkor ezt a kötelességét elmulasztotta minden kormány teljesíteni.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: Budapest és a falu

Forrás: Pesti Hírlap

Bn

(Hely)

1926. 8. 22.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy 302.2

Hely

Idő "1926"

Személy

Helyszám

Székesi városi háziyomda 1923

A legerősebben magyarosító törvényeket a legnémetebb és legcentralistább Habsburgok idejében hozták a Tekintetes Karok és Rendek. Később is hoztak olyan magyarosító törvényeket, hogy azokkal békés uton *kevesbiteni lehetett volna a nemzetiségeket és ezen az uton meg lehetett volna semmisíteni az ürügyeket is és az okokat is, amelyek földarabolásunkra vezettek.*

Most aztán, hogy a nemzetiségek elnyomásának hazug vádja alatt szétaraboltak most sok magyar ember megijedt, és a mutaványul megmaradt nemzetiségeinket szinte fejleszteni akarja. Sőt talán akadnak olyanok is, akik azt hiszik, hogy a Jászy-féle politikával meg lehetett volna tartani valami Keleti-Sveic-féle államformában a terület névleges egységét. Ez pedig hazuság.

Ma már el lehet mondani, hogy Budapest magyarabb, mint némely vidék, tehát nemzeti szempontból nem bünös, s hogy a proletárdiktatura aránylag sokáig nyomoríthatta Budapestet, ennek egyik oka, hogy a jó magyar vidék lassan mozdult meg a védelmünkre.

Mert azt most is elismerjük, hogy az országnak nemzeti katonai ereje főként a falun van. Ezért is fontos kérdésnek tartjuk, hogy a falu mindig testvéries összeforrásban éljen a fővárossal.

Amit vidéknek nevezünk, az különben is olyan kicsinyre zsugorodott össze, hogy kevés anyagi erőt adhat a fővárosnak. Amikor valami kulturális, vagy társadalmi mozgalmat indít az ember, akkor tudja meg, hogy Budapesten túl már nagyon kicsi Magyarország.

Megkevesbedtek színházak, a könyvvásárlók, a magyar újságolvasók, megfogyatkozott Budapest ipara és kereskedelme számára a fogyasztók piaca, tehát gazdasági tekintetben is össze kell fogni Budapestnek és a vidéknek.

A vidék is észrevehette, hogy gazdasági körülzárultságunk mellett az export összezsugorodott, tehát jobban kell szeretnie Budapestet. És ez a szeretet csakis a nyerstermékek árának leszállításával nyilatkozhatik meg, amit viszont Budapestnek az ipari áruk olcsóságával kell viszonzni.

Magyarországnak ugy etnográfiai, mint gazdasági és kulturális fejlődése olyan irányban alakult, mint Franciaországban Párizs és Angliában Londoné. Ami azt jelenti, hogy a fővárosok jelentik magát az országot.

Hogy Olaszországban és Németországban Róma és Berlin mellett még több nagy város, több kulturális gócpont s mondhatni, több főváros van, ez az illető országok politikai fejlődéséből és történetéből ered. Itáliában több külön olasz állam és Germániában több külön német állam volt külön fővárosokkal. Róma mellett nem lehet „vidéknek“ nevezni Milánót és Berlin mellett Münchent. És ezek a nagy nemzetek is az egységben fölfedezett erő miatt politikailag megteremtették az egységes nemzeti államot. Mennyivel inkább kötelességünk nekünk a sok tekintetben gyengéd vidéki városok mellett Budapestet még hatalmasabbá fejleszteni.

Ez a Szent István napi társadalmi összeforrás csak megmutatta azt az utat, amelyen Budapestnek és a vidéknek együtt kell halad-